

Målepunkter for praktiserende øre-næse-halslæger og anæstesiologområdet hos øre-næse-halslæger 2019

Risikotema for 2019 er diagnostik og behandling. Der er særligt fokus på det kirurgiske område og sårbare patienter, hvor det er relevant. Der gøres opmærksom på, at der anvendes målepunkter, som ikke har direkte sammenhæng til temaet.

Målepunktssættet er gældende for private behandlingssteder. Alle tilsyn vil indeholde elementer af observation, interview og gennemgang af skriftligt materiale.

Behandlingsstedets organisering

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

1: Interview af ledelsen om ansvars- og kompetenceforhold			
Tilsynsførende interviewer ledelsen eller ledelsens repræsentanter om ansvars- og opgavefordeling for de forskellige personalegrupper.			
Ved interview af ledelsen er der fokus på:			
<ul style="list-style-type: none"> • beskrivelse af kompetencer samt ansvars- og opgavefordeling for de forskellige personalegrupper, herunder vikarer • brugen af delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed, herunder rammedelegationer på behandlingsstedet. 			
Referencer:			
Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), BEK nr. 1219 af 11. december 2009			
Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), VEJ nr. 115 af 11. december 2009			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
1: Interview af ledelsen om ansvars- og kompetenceforhold			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger

2: Gennemgang af skriftlig instruks for ansvarsfordeling mellem ørelæger og anæstesiologer

Det blev undersøgt, om der forelå en skriftlig instruks der beskriver ansvars- og opgavefordelingen i samarbejdet mellem ørelægen og anæstesiologen i patientbehandlingen.

Instruksen skal som minimum omfatte følgende:

- En beskrivelse af ørelægens ansvar som klinikejer, herunder navnlig det overordnede ansvar for at sikre, at personalet i klinikken har den fornødne uddannelse og erfaring til at varetage de påkrævede opgaver, herunder eventuelle delegerede opgaver i relation til anæstesiologisk behandling. Der skal endvidere være en beskrivelse af ørelægens ansvar for at sikre, at der er de nødvendige instrukser på klinikken, og at personalet kender instrukserne og er tilstrækkeligt instruerede i brugen af disse.
- En beskrivelse af anæstesiologens ansvar som specialist for at sikre, at den anæstesiologiske behandling iværksættes og udføres fagligt korrekt. Ved eventuelle delegerede opgaver skal der være en beskrivelse af anæstesiologens ansvar for at sikre, at opgaverne udføres af personer med de fornødne kompetencer og at disse i nødvendigt omfang er instrueret i varetagelsen af opgaverne.

Referencer:

[Autorisationsloven \(Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 1141 af 13. september 2018](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
2: Interview af ledelsen om ansvars- og kompetenceforhold			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

3: Interview om instruktion og tilsyn ved brug af personale, der fungerer som medhjælp (udfører delegeret forbeholdt virksomhed)

Tilsynsførende interviewer lægen/lægerne eller ledelsen/ledelsens repræsentant om, hvordan de sikrer instruktion og tilsyn i forbindelse med medhjælpens udførelse af delegeret forbeholdt virksomhed.

Instruktion og tilsyn med medhjælp skal som minimum omfatte følgende:

- hvordan lægen/lægerne eller ledelsen sikrer sig, at personalet er instrueret i patientbehandlingen og har forstået instruktionen, herunder i at behandle eventuelle komplikationer, og hvornår der skal tilkaldes hjælp
- hvordan lægen/lægerne eller ledelsen i sit tilsyn med personalet tager højde for opgavens karakter samt medhjælpens uddannelse, erfaringer og kvalifikationer i relation til den konkrete opgave.

Tilsynsførende interviewer relevant personale om brugen af rammedelegationer ved behandling af patienter, herunder om personalet føler sig tilstrækkeligt vejledt, om rammedelegationerne er tilstrækkelig tydelige, og om disse følges i det daglige arbejde.

Tilsynet vil blandt andet omfatte følgende personalegrupper:

- personale som deltager i medicin håndtering, og –justering
- personale, der håndterer behandling af akutte tilstande i akutte patientforløb, herunder pn. ordinationer.
- personale hos praktiserende speciallæger

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), BEK nr. 1219 af 11. december 2009](#)

[Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp \(delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed\), VEJ nr. 115 af 11. december 2009](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
3: Interview om instruktion og tilsyn ved brug af personale, der fungerer som medhjælp (udfører delegeret forbeholdt virksomhed)			

Fund og kommentarer:

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

4: Interview om instruktion og tilsyn med personale			
Tilsynsførende interviewer ørelægerne og anæstesiologerne om, hvordan de sikrer instruktion og tilsyn i forbindelse med personalets patientbehandling.			
Det omfatter alt det personale, der udfører sundhedsfaglige opgaver, men ikke lægeforbeholdt virksomhed.			
Instruktion og tilsyn med personalets behandling skal som minimum omfatte følgende: <ul style="list-style-type: none"> • at det sikres, at personalet er instrueret i patientbehandlingen og har forstået instruktionen, herunder i at behandle eventuelle komplikationer og hvornår der skal tilkaldes hjælp • at tilsyn med personalet tager udgangspunkt i opgavens karakter samt personalets uddannelse, erfaring og kvalifikationer i relation til den konkrete opgave. 			
Tilsyn med personalets behandling skal som minimum omfatte følgende: <ul style="list-style-type: none"> • at personalet er instrueret i patientbehandlingen og har forstået instruktionen, herunder i at behandle eventuelle komplikationer og hvornår der skal tilkaldes hjælp • at tilsynet med personalet tager udgangspunkt i opgavens karakter samt personalets uddannelse, erfaring og kvalifikationer i relation til den konkrete opgave. 			
Endvidere bliver personalet spurgt, hvordan der føres tilsyn med deres behandling, og om de føler sig tilstrækkeligt vejledt.			
Referencer: Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
4: Interview om instruktion og tilsyn med personale			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

5: Gennemgang af formelle krav til skriftlige instrukser			
Tilsynsførende gennemgår de relevante sundhedsfaglige instrukser med henblik på at nedenstående formelle krav til instrukser er opfyldt: <ul style="list-style-type: none"> • Hvem der er ansvarlig for instruksen • Hvilke personer/personalegrupper instruksenen er rettet mod • En entydig og relevant fremstilling af emnet • En entydig beskrivelse af ansvarsforholdene • Dato for ikrafttrædelse 			
Referencer: Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
5: Gennemgang af formelle krav til skriftlige instrukser			
Fund og kommentarer:			

Patientforløb og journalføring

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

6: Journalgennemgang vedrørende formelle krav til journalføring			
Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere journalføringen.			
Ved journalgennemgang fokuseres på, om:			
<ul style="list-style-type: none"> notaterne er daterede, patientens navn og personnummer fremgår og det tydeligt fremgår, hvem der har udarbejdet notatet. notaterne er skrevet på dansk, fraset eventuel medicinsk terminologi. notaterne er forståelige, systematiske og overskuelige. teksten er meningsfuld ved anvendelse af eventuelle standardskabeloner (fraser). det tydeligt fremgår af den elektroniske journal, hvis der foreligger bilag på papir eller i andet format. 			
Supplerende ved behandlingssteder med skiftende sundhedspersoner:			
notaterne er tilgængelige for relevant personale, der deltager i patientbehandlingen.			
Referencer:			
Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 530 af 24. maj 2018			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
6: Journalgennemgang vedrørende formelle krav til journalføring			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger

7: Journalgennemgang og interview vedrørende diagnostik af patienter			
Tilsynsførende gennemgår et antal journaler med henblik på at vurdere, om patienterne er udredt patientsikkerhedsmæssigt forsvarlig			
Referencer:			
Autorisationsloven (Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed), LBK nr. 1141 af 13. september 2018			
Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 530 af 24. maj 2018			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
7: Journalgennemgang vedrørende diagnostik af patienter			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

8: Gennemgang af skriftlig instruks for patientidentifikation og sikring mod anden forveksling

Det blev undersøgt, om der forelå instruks (skriftlig) til personalet for identifikation af patienter og sikring mod andre forvekslinger. Instrukserne skal som minimum omfatte følgende:

- Sikring af patientidentifikationen:
 - o Procedure og metode til at identificere en patient (patientens egen angivelse af navn og personnummer)
 - o Hvornår identifikationen skal foretages (forud for enhver handling rettet mod patienten, fx anæstesi og operation)
 - o Hvem der skal identificere (den, der udfører en patientrettet procedure har et selvstændigt ansvar, og når der samtidigt udføres flere procedurer af forskellige sundhedspersoner, har hver især et udelt ansvar, f.eks. operatøren og anæstesilægen)
- Mærkning af oplysninger, diagnostisk materiale mv., dvs. alle oplysninger, der er relevante for patientundersøgelse, behandling, mv.:
 - o Kriterier for entydig mærkning (patientens navn og personnummer)
 - o Entydig fremgangsmåde ved mærkning
 - o Ansvarlig for mærkning
- Særligt for kirurgiske indgreb gælder at:
 - o Operatøren skal, hvor der er risiko for forveksling, markere operationsstedet med sprit/vandfast pen, mens patienten er vågen og journalføre kontrollen

Referencer:

[Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13. december 2013](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
8: Gennemgang af skriftlig instruks for patientidentifikation og sikring mod anden forveksling			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

9: Interview om håndtering af patientidentifikation og sikring mod anden forveksling

Lægen / lægerne og andre, der var beskæftiget med patientrelaterede opgaver med risiko for forvekslinger, blev interviewet om, hvordan man sikrede sig imod dette.

Ved interview skal det fremgå, at ovennævnte er bekendt med følgende:

- Hvem der har ansvaret for identifikation af patienten, og for at identifikationen er i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledning om identifikation af patienter og sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet.
- Hvem der har ansvaret for mærkning af oplysninger, diagnostisk materiale mv., og for at mærkningen er i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledning om identifikation af patienter og sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet.

For kirurgiske indgreb, skal det fremgå at der som minimum er procedure for:

- Operatøren markerer, hvor der er risiko for forvekslinger, operationsstedet med sprit/vandfast pen, mens patienten er vågen og journalfører, at markeringen er foretaget
- Operatøren sikrer patientens identitet ved navn og personnummer og journalfører kontrollen

Referencer:

[Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13. december 2013](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
9: Interview om håndtering af patientidentifikation og sikring mod anden forveksling			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger

10: Gennemgang af skriftlig instruks for kontrolforanstaltninger ved kirurgiske indgreb			
<p>Det blev undersøgt, om der forelå instruks (skriftlig) til personalet vedrørende kontrolforanstaltninger i forbindelse med kirurgiske indgreb.</p> <p>Instruksen skal som minimum omfatte følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Før operationen skal alt fremtaget materiale optælles og det samme gælder, hvis yderligere materiale tages i brug under operationen - Efter operationen skal alt (brugt og ubrugt) materiale tælles, og det kontrolleres, at materialet er intakt - Råd og varsel før hjemsendelse efter kirurgi (f.eks. blødning). <p>Der skal foreligge en instruks (skriftlig) vedrørende kontrolforanstaltninger ved kirurgiske indgreb, når en læge anvender assistent ved indgrebene.</p> <p>Referencer: Autorisationsloven (Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed), LBK nr. 1141 af 13. september 2018 Vejledning om kontrolforanstaltninger ved anvendelse af servietter, tamponer, duge, instrumenter mv. i forbindelse med operationer, VEJ nr. 9091 af 13. marts 2013 Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
10: Gennemgang af skriftlig instruks for kontrolforanstaltninger ved kirurgiske indgreb			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger

11: Interview om kontrolforanstaltninger ved kirurgiske indgreb			
<p>Lægen/lægerne og personer, der assisterede lægen ved større kirurgiske indgreb, blev interviewet, om procedurerne for kontrolforanstaltninger i forbindelse med indgrebene var fagligt forsvarlige.</p> <p>Ved større kirurgiske indgreb skal der som minimum være procedurer for følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Før operationen skal alt fremtaget materiale optælles og det samme gælder, hvis yderligere materiale tages i brug under operationen - Efter operationen skal alt (brugt og ubrugt) materialetælles, og det skal kontrolleres, at materialet er intakt - Råd og varsel før hjemsendelse efter kirurgi (f.eks. blødning). <p>Referencer: Autorisationsloven (Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed), LBK nr. 1141 af 13. september 2018 Vejledning om kontrolforanstaltninger ved anvendelse af servietter, tamponer, duge, instrumenter mv. i forbindelse med operationer, VEJ nr. 9091 af 13. marts 2013</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
11: Interview om kontrolforanstaltninger ved kirurgiske indgreb			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod anæstesiologer

12: Journalgennemgang og interview om præanæstesiologisk vurdering

Der blev gennemgået et antal journalnotater / anæstesiske maer med henblik på, om der forud for operationen var foretaget anæstesiologisk vurdering.

Af journalen skal som minimum fremgå følgende:

Forud for operationen er der foretaget en præoperativ vurdering, der som minimum baserer sig på følgende oplysninger, som fx kan være indhentet af kirurgen:

- Ved generel anæstesi, i form af simpel inhalationsanæstesi med forventet samlet varighed på mindre end 30 minutter. Ved simpel inhalationsanæstesi forstås en anæstesi, hvor anæstesen alene opnås ved hjælp af inhalationsanæstetika, dvs. der ikke på nogen måde anvendes andre sedativa/hypnotika eller analgetika uanset administrationsvej)
 - o Diagnose og planlagte indgreb
 - o Allergier
 - o Tidligere og nuværende sygdomme, med fokus på om eventuelle hjerte-lungesygdomme, der påvirker det daglige aktivitetsniveau
 - o Medicinering
 - o Eventuelle tidligere anæstesier
 - o Stillingtagen til om der ved den almindelige præoperative undersøgelse er tegn til risiko for obstruktion ved generel anæstesi herunder oplysning om eventuel rokketænder hos børn/løse tænder.
 - o Vægt
- Ved alle andre former for generel anæstesi og moderat og svær sedation desuden:
 - o Blodtryk
 - o Puls
 - o ASA score

Ved diabetespatienter type 1 og 2: Der skal være en plan for den perioperative håndtering af sygdommen, inklusiv blodsukkerkontrol.

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.\), BEK nr. 530 af 24. maj 2018](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 1141 af 13. september 2018](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
12: Journalgennemgang om præanæstesiologisk vurdering			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod anæstesiologer

13: Gennemgang af instruks for postoperativ overvågning

Det blev undersøgt, om der forelå instruks (skriftlig) til personalet for postoperativ overvågning af patienter efter generel anæstesi.

Instruksen skal som minimum omfatte følgende:

- Ved generel anæstesi i form af simpel inhalationsanæstesi med forventet samlet varighed på mindre end 30 minutter. Ved simpel inhalationsanæstesi forstås en anæstesi, hvor anæstesen alene opnås ved hjælp af inhalationsanæstetika, dvs. der ikke på nogen måde anvendes andre sedativa/hypnotika eller analgetika uanset administrationsvej):
 - o Klinisk observation af patienten
 - o Overvågning med pulsoximetri, som minimum til patienten er vågen og relevant.
 - o Ved afslutningen af den postoperative overvågning/udskrivelsen skal patienten være vågen, klar og relevant.
- Ved alle andre former for generelanæstesi, samt moderat og svær sedation:
 - o Patienten skal overvåges med klinisk observation, der omfatter vurdering af bevidsthedsniveau, operationsfelt / forbindelse samt smerte- og kvalmestatus.
 - o Den postoperative overvågning skal omfatte puls, blodtryk, respirationsfrekvens og iltmætning. Blodtryk kan undlades hos patienter ≤ 14 år, hvor der ikke er risiko for postoperativ blødning og patienten vurderes cirkulatorisk stabil.
 - o Observationerne skal dokumenteres mindst hvert 15. minut indtil patienten er vågen og relevant, respiratorisk og cirkulatorisk stabil, uden tegn til betydende blødning samt har acceptabel smerte- og kvalmestatus.

Såfremt dette er opfyldt på operationsstuen eller ved ankomsten til opvågningen, kræves ikke yderligere monitorering og dokumentation.

- Ved komorbiditet (fx diabetes mellitus) skal observationen være tilpasset hertil. Der skal foreligge en instruks (skriftlig) for postoperativ overvågning.

Referencer:

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed\), LBK nr. 1141 af 13. september 2018](#)

[Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20. november 2000](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
13: Gennemgang af instruks for postoperativ overvågning			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod anæstesiologer

14: Tilsyn med servicering af apparatur til anæstesi			
<p>Det blev undersøgt, om der forelå dokumentation, fx logbog og service rapporter vedrørende anæstesiapparatur samt procedurer for tjek af hjertestartere.</p> <p>Ved tilsyn skal som minimum fremgå følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der foreligger dokumentation (evt. som kopi) for at apparatur til anæstesi som udgangspunkt har været til service mindst hvert andet år, med mindre der er elektronisk kontrol i apparaturet. - Der foreligger en logbog (evt. som kopi), hvoraf det fremgår, at anæstesilægen/anæstesisygeplejersken har kontrolleret apparaturet og fundet det patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt (fx tjek af iltforsyning, sug m.v.) inden dagens anvendelse. - Der er procedurer for at tjekke fx ugentligt at Hjertestartere, der har indbygget automatisk kontrol, er funktionsduelige. <p>Referencer: Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed), LBK nr. 1141 af 13. september 2018</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
14: Tilsyn med servicering af apparatur til anæstesi			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

15: Interview om back-up ved forsyningssvigt			
<p>Lægen/lægerne blev interviewet, om der var back-up på behandlingsstedet i tilfælde af strømsvigt eller svigt af iltforsyningen under operative indgreb.</p> <p>Ved interview skal som minimum fremgå følgende: På behandlingsstedet findes et tilstrækkeligt nødberedskab til sikring af forsvarlig afslutning af igangværende operative indgreb i tilfælde af svigt i forsyning af strøm eller medicinske gasser.</p> <p>Referencer: Sundhedsstyrelsen, Vejledning vedrørende nødforsyning af strøm mv. på private sygehuse og klinikker, 15. juni 2004</p>			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
15: Interview om back-up ved forsyningssvigt			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

16: Interview om håndtering af anafylaktisk reaktion

Ved interview af personalet blev det vurderet, om personalet var bekendt med behandlingen af anafylaktisk reaktion. Det blev også undersøgt, om der fandtes relevant genoplivningsudstyr og medicin til behandling af anafylaktisk reaktion.

- Personalet, der giver medicin som injektion, foretager vaccination eller medvirker ved priktest, provokationsforsøg eller allergen-specifik immunterapi, skal kende symptomerne på anafylaktisk reaktion, så de kan stille diagnosen forsvarligt og indlede behandlingen.
- Når der gives medicin som injektion eller foretages vaccination skal der som minimum være umiddelbar adgang til adrenalin og sprøjter til indgift heraf. Adrenalin gives umiddelbart dybt intramuskulært og evt. gentaget hvert 5-15 minut til anafylaksisympptomerne er forsvundet, eller patienten er indlagt. Når der er givet adrenalin, skal patienten indlægges til observation.
- Når der foretages prik-test eller gives medicin som injektion, hvor der er en kendt større risikofor udløsning af anafylaktisk reaktion, skal der som minimum være umiddelbar adgang til selvekspanderende ventilationspose og maske i relevante størrelser (især afhængigt af om der behandles børn). Endvidere udstyr til intramuskulær adrenalin injektion.

Når der foretages provokationstest og allergen-immunterapi (hyposensibilisering) er der skærpede krav til udstyr og medicin: Der skal i disse tilfælde altid være enten to læger eller en læge og dennes medhjælp tilstede. Der skal være umiddelbar adgang til udstyr til intramuskulær adrenalin injektion, antihistamin til peroral og intramuskulær/intravenøs administration, kortikosteroid til intravenøs injektion, beta-2-agonist til inhalation/ parenteral administration, selvekspanderende ventilationspose og maske i relevante størrelser (især afhængigt af om der behandles børn), tungeholder og sug.

Referencer:

[Vejledning om akutberedskab ved allergen-specifik immunterapi, Sundhedsstyrelsen 2004](#)

[Ophævelse af vejledning til hjemmesygeplejeordninger om behandling af akut allergisk shock med injektion af adrenalin, Sundhedsstyrelsen, 2017](#)

[Forholdsregler ved injektion af insulin, Sundhedsstyrelsen 2018](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
16: Interview om håndtering af anafylaktisk reaktion			
Fund og kommentarer:			

Målepunktet er rettet mod ørelæger

17: Journalgennemgang og interview om fremsendelse af epikrise

Der blev gennemgået et antal journaler vedrørende afsluttede behandlingsforløb med henblik på, om der var sendt en epikrise til patientens alment praktiserende læge eller den speciallæge, der havde henvist patienten til behandling.

Referencer:

[Vejledning om epikriser, VEJ nr. 10036 af 30. november 2018](#)

	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
17: Journalgennemgang om fremsendelse af epikrise			
Fund og kommentarer:			

Medicinhåndtering

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

18: Gennemgang af medicinbeholdning, medicinhandling og medicinopbevaring			
Tilsynsførende gennemgår medicinbeholdningen med henblik på at vurdere, hvordan personalet i praksis sikrer forsvarlig medicinhandling og korrekt opbevaring af medicinen.			
Administration af medicin skal ske på baggrund af identifikation af patienten, enten ved navn og personnummer eller fødselsdato og – år. I helt særlige tilfælde kan identifikation ske ved sikker genkendelse.			
Ved gennemgang af medicinbeholdningen vurderes det, om medicinhandling- og opbevaring opfylder følgende:			
<ul style="list-style-type: none"> • Medicinen skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende. • Holdbarhedsdatoen på anvendt medicin, og opbevarede sterile produkter til brug ved den sundhedsfaglige pleje og behandling, må ikke være overskredet. • Der skal være anbrudsdato på medicinske salver, dråber og anden medicin med begrænset holdbarhed efter åbning. 			
Referencer:			
Vejledning om ordination og handling af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12. februar 2015			
Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13. december 2013			
Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), VEJ nr. 115 af 11. december 2009			
Korrekt handling af medicin, Sundhedsstyrelsen, 2011			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
18: Gennemgang af medicinbeholdning og journaler vedrørende medicinhandling og medicinopbevaring			
Fund og kommentarer:			

Patientens retsstilling

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

19: Interview og journalgennemgang vedrørende informeret samtykke til behandling

Tilsynsførende interviewer sundhedspersoner og gennemgår journaler på udvalgte risikoområder i forhold til, hvordan de i praksis sikrer, at der forud for udvalgte behandlinger informeres og indhentes samtykke og hvordan det journalføres.

Ingen behandling må indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke. Det gælder både for undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient. Kravet indebærer, at der skal informeres tilstrækkeligt, inden patienten tager stilling til behandlingen. Samtykkekravet understreger patientens selvbestemmelsesret.

Informationen skal omfatte patientens helbredstilstand og behandlingsmuligheder, herunder risiko for komplikationer og bivirkninger. Kravet til informationen øges, jo mere alvorlig tilstanden er, eller jo større den mulige komplikation er.

Supplerende for børn og unge

For patienter til og med 14 år er det forældremyndighedens indehaver, der har samtykkekompetencen. Både barnet og forældrene skal dog informeres.

For patienter på 15-17 år kan den unge selv give samtykke, hvis vedkommende er tilstrækkeligt moden.

Forældrene skal dog informeres.

Supplerende for varigt inhabile

Hvis patienten ikke har samtykkekompetence, skal det fremgå, hvem der kan give samtykke på patientens vegne (stedfortrædende samtykke).

For patienter, der varigt mangler evnen til at give informeret samtykke, kan de nærmeste pårørende, værger eller fremtidsfuldmægtigen samtykke. Ved både værgemål og fremtidsfuldmægtig er det dog kun, når værgemål/fremtidsfuldmagt omfatter personlige forhold, herunder helbredsforhold, og ved fremtidsfuldmagt kun i det omfang fuldmagten bemyndiger dertil.

Ved interview vil der blive fokuseret på følgende risikoområder:

- Hvordan der informeres tilstrækkeligt om *(indsæt her udvalgt behandlingstema, fx "iværksættelse af behandling med medicin, hvor der er særlige risici og bivirkninger")
- Hvordan der informeres tilstrækkeligt og indhentes samtykke forud for kontakt til behandlingsansvarlige læge.
- Hvordan der informeres tilstrækkeligt og indhentes samtykke for varigt inhabile patienter.

Ved journalgennemgang vil der blive fokuseret på:

- Om der er journalført tilstrækkeligt om information og samtykke inden for de risikoområder, som interviewet omhandlede.

Der bliver ikke fokuseret på samtykke til undersøgelser/behandlinger, der udgør almindelige delelementer i et undersøgelses- eller behandlingsforløb, for eksempel rensning af sår, undersøgelse af højde og vægt, stetoskopi osv, hvor et stiltiende samtykke vil være nok.

Referencer:

[Bekendtgørelse af sundhedsloven \(§ 213 og § 215 b\) LBK nr. 1286 af 2. november 2018](#)

[Bekendtgørelse om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., BEK nr. 359 af 04. april 2019](#)

Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse mv.), BEK nr. 530 af 24. maj 2018			
Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., VEJ nr. 161 af 16. september 1998			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
19: Vurdering af om der er indhentet og journalført tilstrækkeligt om informeret samtykke			
Fund og kommentarer:			

Hygiejne

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

20: Observation og interview om procedurer for hygiejne			
Tilsynsførende interviewer ledelse/medarbejdere om procedurer for hygiejne.			
Ledelsen skal sikre, at der er en skriftlig instruks for hygiejne, der beskriver relevante og forsvarlige arbejdsgange, samt at personalet er instrueret i og følger disse, med henblik på at sikre forebyggelse af risici for infektioner, spredning af smitsomme sygdomme m.v.			
Ved interview og observation afklares, hvordan personalet forebygger infektioner og spredning af smitsomme sygdomme. Der er særlig fokus på håndhygiejne og relevant brug af arbejdsdragt og værnemidler, fx handsker for at minimere risiko for smitte mellem patienter og mellem patienter og personale.			
Referencer:			
Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Kapitel 5, paragraf 17: Omhu og samvittighedsfuldhed), LBK nr. 1141 af 13. september 2018			
Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om generelle forholdsregler i sundhedssektoren, Statens Serum Institut 2017			
Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren, Statens Serum Institut 2016			
Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om Håndhygiejne, Statens Serum Institut 2018			
Vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren, Sundhedsstyrelsen 2011			
	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt
20: Observation og interview om procedurer for hygiejne			
Fund og kommentarer:			

Øvrige fund

Målepunktet er rettet mod ørelæger og anæstesiologer

21: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici		
Referencer: Bekendtgørelse af sundhedsloven (§ 213 og § 215 b) LBK nr. 1286 af 2. november 2018		
	Opfyldt	Ikke opfyldt
21: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici		
Fund og kommentarer:		

Høringsversion